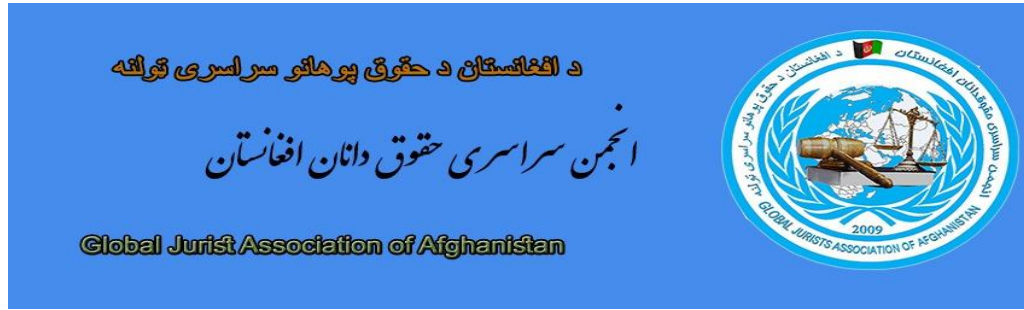

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۲/۲۱

انجمن سراسری حقوقدانان

علامیه انجمن سراسری حقوقدانان افغانستان بمناسبت روز های جهانی عدالت اجتماعی و زبان مادری

بنام خداوند حق و عدالت
هموطنان گرامی،

۲۰ و ۲۱ فیبروری روز بین المللی به ابتکار سازمان ملل متحد روز به عنوان روز جهانی عدالت اجتماعی و روز بین المللی زبان مادری اعلام و گرامی داشته میشود. این روزها یادمانیاز حق بنیادین هر انسان برای کرامت، عدالت، فرصت های برابر و حفاظت از هویت فرهنگی و زبانی است و تعهد دولت ها و جامعه جهانی را برای مقابله با فقر، تبعیض و نابرابری یادآوری می کند. عدالت، جوهر تاریخ بشر است و عدالت اجتماعی، رکن اساسی صلح پایدار، ثبات اجتماعی و انسجام ملی به شمار می رود. بر اساس اعلامیه جهانی حقوق بشر، هر فرد حق دارد از سطحی از زندگی شایسته، شامل خوراک، مسکن، مراقبت صحتی، آموزش و ارزش های فرهنگی خویش برخوردار باشد. میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دولت ها را موظف می سازد عدالت اجتماعی را با تضمین حق کار، آموزش، امنیت اجتماعی و مشارکت فعال شهروندان محقق سازند. افزون بر این، کنوانسیون رفع هرگونه تبعیض علیه زنان، بر برابری جنسیتی و دسترسی برابر زنان به آموزش، کار و مشارکت عمومی تأکید دارد.

افغانستان کشور، کثیر القومی و با تنوع غنی زبانی و فرهنگی است که هر کدام بخش از باغ بزرگ ملت لایتنجری افغانستان است.

صحت و انکشاف زبان مادری نه تنها حق فرهنگی و هویتی است، بلکه پیش شرط عدالت اجتماعی، تساوی حقوق و مشارکت کامل شهروندان در زندگی اجتماعی و سیاسی محسوب می شود. که در اسناد حقوقی آئی سازمان ملل متحد نیز مسجل گردیده است:

اعلامیه حقوق اشخاص متعلق به اقلیت های ملی زبانی، قومی، مذهبی و زبانی (۱۹۹۲ م)
کنوانسیون حقوق کودک (در زمینه حق آموزش به زبان مادری در مراحل ابتدایی - ۱۹۸۹ م)

منأسفانه، احوال نا هنجار کنونی کشور فقر گسترده، بیکاری فراگیر، فروپاشی نظام حمایت اجتماعی و خدمات عمومی، محرومیت دختران و زنان از آموزش و حذف نظام مند گروه های قومی و زبانی از عرصه عمومی، نمونه هایی بارز از تبعیض و نقض عدالت اجتماعی و حقوق بنیادین شهروندان افغانستان است.

این مصیبت با سیطره ذهنیت تکفیری، در سایه استبداد خشن شخص محور رهبر طالبان، و فقدان حکومت مشروع و پاسخگو، تهدیدی مستقیم برای صلح، ثبات و انسجام ملی به شمار می رود.

فشار بر زبان های دیگر و محدودسازی آنها، نه تنها حقوق فرهنگی و آموزشی را نقض می کند، بلکه بی عدالتی و نابرابری اجتماعی و اقتصادی را عمیق تر می سازد.

عدالت اجتماعی و احترام به زبان های مادری در افغانستان بر سه رکن بنیادین استوار است:

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

۱- برابری فرصت ها ، تضمین دسترسی برابر همه اقوام و زبان‌ها به آموزش، کار و مشارکت اجتماعی ،
۲- توزیع عادلانه منابع، کاهش فقر ، حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر و تضمین رفاه اجتماعی،
حاکمیت قانون و پاسخگویی حاکمیت ، رعایت حقوق بشر، حفاظت از هویت فرهنگی و زبانی.
تجربه تاریخی نشان داده است که بدون عدالت اجتماعی، احترام به زبان‌های مادری و پاسخگویی قدرت سیاسی،
شکاف‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عمیق‌تر می‌شوند و محرومیت، تنش و بی‌ثباتی پایدار تقویت می‌گردد.
عدالت اجتماعی و حق استفاده و انکشاف زبان‌های مادری تنها در یک چارچوب یک حکومت مشروع و پاسخگو
قابل تحقق است.

در این روز جهانی عدالت اجتماعی و زبان مادری انجمن سراسری حقوق‌دانان افغانستان تأکید می‌کند:
- مبارزه با فقر و تضمین آموزش و مشارکت برابر برای تمام گروه‌های قومی و زبانی، به ویژه زنان و دختران،
در صدر اولویت‌ها باشد،
- زبان‌های مادری باید در آموزش، رسانه و زندگی عمومی به رسمیت شناخته شوند و هرگونه تبعیض زبانی پایان
یابد،
- دولت‌ها و جامعه جهانی موظف‌اند نهادهای پاسخگو و مشروع را بازسازی و عدالت اجتماعی، تساوی حقوق و
احترام به تنوع قومی و زبانی را محقق سازند،
- عدالت اجتماعی و احترام به زبان‌های مادری، پیش‌شرط صلح پایدار، توسعه انسانی و مشروعیت هر نظام سیاسی
در افغانستان است.
هموطنان گرامی، عدالت اجتماعی، احترام به زبان‌های مادری و تساوی حقوق، نه شعار و نه آرمان دست‌نیافتنی،
بلکه یک تعهدی حقوقی، اخلاقی و سیاسی است.
و «روز جهانی زبان مادری» «روز جهانی عدالت اجتماعی»
یادآور این حقیقت است که افغانستان تنها زمانی مسیر توسعه، صلح و ثبات را طی خواهد کرد که عدالت اجتماعی،
تساوی حقوق و حق تمام زبان‌ها به صورت واقعی، فراگیر و پاسخگو برقرار باشد.
بیاد داشته باشیم که:
هیچ حاکمیت سیاسی بدون عدالت اجتماعی و احترام به تنوع زبانی و قومی نمی‌تواند مشروعیت کسب کند.
افغانستان تجزیه ناپذیر ، خانه مشترک تمام اقوام و زبان‌ها و پیروان مذاهب مختلف است
و موجودیت آن بقول شاه امان اله فقید ، در گرو ، وحدت ملی آن است

با حرمت

هیات اجراییه انجمن سراسری حقوق‌دانان افغانستان
میر عبدالواحد سادات ، رئیس انجمن